

تفسیر قرآن کریم

(سوره های ملک، قلم، حاقه و معارج)

محمد تقی صرفی پور

مقدمه

بعد از حمد و ثنای خداوند سبحان و صلوات و درود بر سید انبیاء
محمد مصطفی و آل طاهرینش

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

اسراء ایه 9

بی تردید این قرآن به استوارترین آیین هدایت می کند، و به
مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می دهند، مژده می دهد که
برای آنان پاداشی بزرگ است

خداوند مهربان قرآن را به بشریت هدیه داد. قرآن کتاب سعادت
است واقعا هرکی به قرآن عمل کند حتما سعادت مند میشود.

وقتی از ام سلمه درباره پیامبر اکرم (ص) می پرسیدند می گفت
حضرت قرآن مجسم بودند. حضرت به همه دستورات قرآن عمل
می کردند.

اما این قران دارای آیات محکم و آیات متشابه است. دارای آیات
ناسخ و منسوخ است. دارای آیات عام و خاص است و...
لذا برای اینکه قران را بفهمیم حتما نیاز به تفسیر است. و مفسر
قران اولاً پیامبر خدا و اهل بیتش هستند و در درجه دوم علمای
ربانی.

در این کتاب که سخنرانی هایی است که تبدیل به متن شده
درباره چند سوره مبارکه مطالبی را آورده ایم.

پاییز 1404. کرمانشاه

سوره مُلک

از آیه 17 به بعد

بسم الله الرحمن الرحيم... خداوند سبحان در سوره ملک آیه ۱۷
می فرماید

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۗ فَسَتَعْلَمُونَ
كَيْفَ نَذِيرِ

آیا از کسی که حاکمیت و فرمانروایی اش در آسمان قطعی است
[چه رسد در زمین] خود را در امان دیده اید از اینکه توفانی سخت
[که با خود ریگ و سنگ می آورد] بر شما فرستد؟ پس به زودی
!خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است

آیا خودتون رو از عذاب خداوند آسمان در امان میدانید که تندبادی
مملو از سنگریزه بر شما بفرستد و به زودی خواهید دانست
تهدیدهای من چگونه است در این آیه شریفه. اشاره می کند که
لازم نیست که وقتی که خدا بخواد بر قومی بر شهری بر مردمی

عذاب بفرسته از رانش و زلزله استفاده کنه گاهی به جای زلزله طوفان‌ها رو مامور می‌کنه و به وسیله طوفان عذاب می‌کنه و همچنین مانند بهمن در زمستان ریزش بهمن در زمستان که چگونه به وسیله ریزش بهمن عده‌ای عذاب می‌شوند اینکه فرموده **مَنْ فِي السَّمَاءِ** بعضی‌ها از مفسرین گفتن مراد. خداست آیا ایمن هستید از خدای آسمان و بعضی از مفسرین گفتند مراد ملائکه است چون خدا که جای مشخصی نمی‌تونیم بگیریم داره در آسمان هست پس یعنی در زمین نیست خدا همه جا هست مراد یعنی ملائکه‌ای که در آسمان هستند و اونها مامورین عذاب هستند و در آیه بعد می‌فرماید که و لقد کذب الذین قبلهم نکیر کسانی که پیش از آنها بودند آیات. الهی را تکذیب کردند اما بین مجازات من چگونه بود کسانی که قبل بودند این‌ها به وسیله زلزله‌ها به وسیله صاعقه‌ها به وسیله طوفان‌ها و تندبادها این‌ها مجازات شدند شهرهای ویران شده و خاموش اونها درس عبرتی است برای ماها پس عذاب خدا فقط منحصر به جهنم نیست بلکه در دنیا هم وسیله به وسایل مختلف خداوند افرادی که. شایسته

مجازات هستند اونها را مجازات می‌کنه و در امت‌های گذشته این اتفاق افتاده در آیه بعد آیه ۱۹ می‌فرماید **وَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ**

آیا ندانسته اند که پرندگان بالای سرشان را در حالی که بال می‌کشایند و می‌بندند، فقط [خدای] رحمان در فضا نگه می‌دارد؟
یقیناً او بر همه چیز بیناست

آیا پرندگانی را که بالای سرشان گاه بال‌های خودشونو باز می‌کنند و گاه جمع می‌کنند نگاه نکردند جز خداوند رحمان کسی هست که اینها را در آسمان نگه داره خدایی که به هر چیزی بیناست. ولی متاسفانه اونهایی که معاند هستند اونهایی که صُم بُکم هستند عُمی هستند این حقایق رو نمی‌بینند

یکی از علائم قدرت خداوند حرکت پرندگان در آسمان است که با وجودی که نیروی جاذبه کره زمین وجود داره پرندگانی هستند که ساعت‌ها گاه هفته‌ها و ماه‌ها پشت سر هم به حرکت سریع

خودشون ادامه میدان بدون اینکه دچار مشکل شوند همچنین
حرکت ماهواره‌ها هواپیماها هلیکوپترها سفینه‌های فضایی.
این‌ها از دلایل قدرت الهی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

خداوند سبحان در سوره ملک آیه ۲۰ می‌فرماید **ام من هذا الذی**

هو جند لكم ینصرکم من دون الرحمن ان الکافرون الا فی غرور آیا

لشکر شما می‌تواند با لشکر الهی مقابله کند خیر بی‌دینان در

غرور کاذب گرفتارند با اینکه آب و خاک و آتش و باد اینها

خدمتگزار انسان هستند ولی با اراده الهی همین‌ها. علیه انسان

در عذاب‌ها به کار گرفته می‌شوند

رودخانه‌ای که در طول سال باعث برکت برای مردم هست ناگاه

طغیان می‌کند و باعث خسارت‌های فراوانی می‌شود

باد که از نعمت‌های الهی است گاهی با خودش انواع بیماری‌های

مسری و خرابی می‌آورد و یا طوفان میشه و باعث خسارت

می‌شه

زمین که باید در خدمت بشر باشه گاه رانش میکنه و افراد را در
دل خودش فرو میبره. همچنین در صحنه قیامت هیچ کدام از
لشکرهای طاغوت‌ها نمی‌توانند و توان یاری طاغوت خودشون رو
ندارند و همه منکوب قدرت الهی هستند

در آیه بعد می‌فرماید که **أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۖ**
بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

اون کسی که به شما روزی میده اگر دیگه روزی به شما نده آیا
کسی هست که نیاز شما را تامین کنه
ولی متاسفانه اینها در سرکشی و. در لجاجت خودشون فرو
رفته‌اند خطاب هست به کسانی که با این همه حقایق باز عناد
می‌ورزند و ایمان نمی‌آورند در قحطی‌ها و آفات چه کسی
می‌تواند به انسان‌ها روزی بده در اتیوپی در سودان در کشورهای
قحطی زده این مطلب را ما می‌بینیم اگر یک سال در جهان باران
نبارد چه اتفاقی می‌افته اگر لشکر ملخ‌ها همه محصولات
کشاورزی را از بین ببره وضع بشر به کجا میرسه. در آیه بعد
می‌فرماید که

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

آیا کسی که نگونسار و به صورت افتاده حرکت می کند، هدایت یافته تر است یا آنکه راست قامت بر راه راست می رود؟
اون کسی که به رو افتاده و حرکت می کنه این به هدایت نزدیک تره یا کسی که راست قامت در صراط مستقیم راه میره یعنی اون کسی که سینه خیز را میره این بهتر به مقصد میرسه یا کسی که رو پاها خودش داره مستقیم راه میره تشبیه مومن راست قامته اونی که سینه خیز راه میره کافره. که در جاده ناهموار به رو افتاده و راه میره

در آیه بعد می فرماید **قل هو الذی انشاکم و جعل لکم السمع والابصار و الافئده قليلا ما تشكرون** بگو او کسی است که شما را آفرید و برای شما چشم و گوش و قلب قرار داد ولی متاسفانه شما کمتر شکرگزار هستید بچه در رحم بعد از چهار ماهگی چشم و گوش پیدا میکنه خب خداوند در این آیه شریفه گوش را اول ذکر کرد زیرا این مربوط به عوام الناس است. که می توانند از راه گوش

اوصاف الهی را از دانشمندان بشنوند بعد گفت ابصار دل رو گفت
کسی که قلب دلش باز شده قلبش باز شده این یه مقداری
معرفت دست پیدا می‌کنه سوم افئده یعنی اون روح حقیقت
طلب کسی که نه تنها ظاهر بلکه در باطن هم معرفت پیدا می‌کنه
و به یقین میرسه و اهل دل میشه خدا رو به خدایی میشناسه نه
به خلق خدا اینا موحدین واقعی هستند

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره ملک آیه ۲۳
می‌فرماید **قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ**

بگو: اوست که شما را آفرید و برای شما گوش و دیده و دل قرار
داد، ولی اندکی سپاس می‌گذارید

ای پیامبر بگو خداوند کسی است که شما را آفرید برای شما
گوش و چشم و دل قرار داد ولی کمتر شما شکرگزاری می‌کنید
یکی از اوصاف انسان کامل شاکر بودن. این که از خدای خودش
تشکر بکنه هم به زبان و هم با عمل و هم با دل

حضرت موسی سوال کرد خدایا آدم را به دست خودت خلق
کردی او را وارد بهشت کردی حوا رو به ازدواج او درآوردی آدم در
مقابل این همه نعمت‌ها چگونه شکر تو رو کرد خطاب شد که
چون می‌دانست اینها از من است همین معرفتش شکر است

یکی از مراتب شکر اینه که انسان با دلش از خدا تشکر کنه و با علم به اینکه این نعمت‌ها از خداوند است نه از کس دیگه پیامبر خدا فرمودند پاداش کسی که غذا می‌خورد و شکر می‌کند مانند روزه‌داری است که صبور است و پاداش آدمی که سالم است و شکر می‌کند مانند مریضی است که صبور است و پاداش کسی که دارای نعمت است و شکر می‌کند مانند آدمیست که اون نعمت را نداره ولی صبر کرده یکی از کسانی که قرآن ازش مدح کرده و او را شکور یعنی بسیار شکر کننده نامیده حضرت نوح است. از این جهت به اوشکور میگن وقتی که غذا می‌خورد شکر خدا را می‌کرد می‌گفت شکر خدایی که به من غذا داد و اگر می‌خواست مرا گرسنه می‌گذاشت در هر حال اولیای خدا وقتی به یاد نعمتی می‌افتادن به سجده می‌رفتند و شکر می‌کردند حتی انسان اگر سواره هستش سوار ماشین سوار مرکبه وقتی که به یاد نعمتی می‌افته خوبه پیاده بشه و سجده شکر به جا بپاره اون وقت نعمتش باقی میماند وقتی که انسان به یاد این میفته که همسر خوبی داره سجده شکر بکنه. فرزند خوبی داره

سجده شکر بکنه امکانات مالی خوبی خدا بهش داده شکر بکنه
سلامتی عافیت به او داده ایمان و پاکدامنی داده از مسافرت
سختی سالم برگشته از بیماری خطرناک نجات پیدا کرده اینها
باعث شکره اینی که ولایت داریم این شکر باید بکنیم که ولایت
داریم یا شکر بکنیم که اهل نمازیم و در نماز جماعت حاضر
می‌شیم در آیه بعد میفرماید که در سوره ملک آیه ۲۴ قُلْ هُوَ
الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

بگو: اوست که شما را در زمین آفرید و به سوی او محشور می
شوید.

. بگو خداوند کسی است که شما را در زمین خلق کرد و به سوی
او باز می‌گردید سه جمله در این آیه است در جمله اول می‌گه خدا
شما را از عدم آفرید هیچ نبودید شما را آفرید در جمله دوم می‌گه
شما از خاک آفریده شدید در جمله سوم می‌گه عاقبت هم به
سوی خدا برمی‌گردید

واقعاً اگر یقین کنیم به سوی خدا برمیگردیم و معدوم همیشگی
نمی شویم وبعد از مردن در اختیار مالکیت الهی قرار میگیریم
حتماً اعمال ما درست میشه چون اکثر انسانها عاقبت اندیش
هستند و این عنایتی است که خدا به ما کرده که ما را آفرید و باید
این شکر هم انجام بدیم انشالله که خداوند توفیق شکرگزاری و
بندگی به همه ما عنایت بفرماید

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره ملک آیه ۲۵
می فرماید

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

و می گویند: اگر راستگوئید این وعده وقوع [رستاخیز] کی خواهد
بود؟

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

بگو: دانش و آگاهی [این حقیقت] فقط نزد خداست و من تنها بیم
دهنده ای آشکارم

مشرکین معاندین منکران معاد به پیامبر می‌گفتند اگر راست
می‌گید که قیامت هست این قیامت کی میاد شاید مسخره
می‌کردن خداوند به پیامبرش می‌گه که به آنها بگو که علم قیامت.
زمان قیامت کی هست مخصوص خداست من فقط ماموریت
دارم که به شما هشدار بدم آری اونا مسخره می‌کردند می‌گفتند
شما یکتا پرستان اگر راست می‌گید و قیامتی در کار هست
تاریخش رو به ما بگید چرا تاریخ دقیقشو نمی‌گید این وعده‌ای که
می‌گید عذاب میاد کی هست خدا فرموده است که علم به قیامت
مخصوص به خداست و پیامبر فقط هشدار دهنده است
اما اینکه واقعاً چرا خداوند تاریخ قیامت رو ذکر نکرده. شاید این
باشه که اگر مردم تاریخ قیامت را می‌دانستند چنانچه فاصله
زیادی داشت همه در غفلت فرو میرفتند اگر فاصله‌اش کم بود

حالتی شبیه به اضطرار پیدا می‌کردند و هدف‌های تربیتی ناتمام می‌ماند

در آیه بعد می‌فرماید **فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا**
وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ

پس زمانی که آن [وعدده داده شده] را از نزدیک ببینند، چهره کافران درهم و زشت گردد [و به آنان گویند:] این است همان چیزی که آن را [از روی مسخره] می‌خواستید

هنگامی که وعده قیامت رو وعده الهی را نزدیک می‌بینند. صورت کافران زشت و سیاه می‌شود و به این کفار معاند گفته می‌شود این همان چیزی است که تقاضای اون رو داشتید یعنی وقتی که کفار عذاب را از نزدیک مشاهده می‌کنند صورتشان سیاه می‌شود دچار هراس و خوف می‌شوند

روایتی است که وقتی که منافقین و کفار مقام حضرت علی (ع) را نزد خدا مشاهده کردن از شدت غضب و عصبانیت صورتشون سیاه شد این تعبیر به اخص در مورد این آیه است
در آیه بعد میفرماید که

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

بگو: به من خبر دهید اگر خدا من را و هر که را با من است هلاک کند، یا مورد رحمت قرار دهد، پس چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه خواهد داد؟

ای پیامبر بگو اگر خداوند من و همه کسانی که با من هستند هلاک کند یا اینکه نه به ما رحم کند چه کسی کفار را از عذاب دردناک پناه میدهد و نجات میدهد

که در آیه بعد

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

بگو: اوست رحمان، به او ایمان آوردیم، و بر او توکل کردیم، پس به زودی خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است

بگو خداوند رحمان است که ما را یا نجات میدهد. یا عذاب می‌کند ما به او ایمان آورده‌ایم بر او توکل کرده‌ایم و به زودی می‌دانید چه کسی در گمراهی آشکار است خدا می‌فرماید که به آنها بگو که واقعاً اگر خداوند بخواد من رو هلاک می‌کند اصحاب مرا هلاک می‌کند و اگر بخواد مورد ترحم قرار میدهد

مشرکین به پیامبر و اصحابش نفرین می‌کردند و تقاضای مرگ پیامبر را داشتند به خیال اینکه با رحلت پیامبر دین اسلام از بین میره. ولی خداوند می‌فرماید در هر حال کسی نمی‌تواند شما مشرکین را از عذاب الهی نجات بده

بسم الله الرحمن الرحيم خداوند سبحان در آخرین آیه سوره ملک می‌فرماید **قل اریتم ان اصبح مائکم غورا فمن یأتیکم بماء معین** ای پیامبر به اون‌ها بگو به مشرکین بگو به من خبر بدید اگر آب‌های سرزمین شما در زمین فرو رود چه کسی می‌تواند آب جاری در دسترس شما قرار بده

اینم یکی از آیات الهی است که در داخل زمین قشر نفوذ ناپذیری قرار داده‌تا. آب‌های چشمه‌ها و چاه‌ها و قناتها در زمین فرو نروند و اگر این قشر نبود این پوسته نبود آب‌ها به اعماق زمین فرو می‌رفتند و انسان نمی‌توانست از آنها بهره‌مند بشه لذا خداوند در آخرین آیه سوره ملک می‌فرماید اگر همه آب‌ها در زمین فرو برند واقعاً اگر این آب در دسترس انسان‌ها نباشه چه بر سر بشر میاد

در بعضی از روایات هم البته گفتن مراد از این آب امام زمان
هست می‌خواد بفرماید که. اگر امام زمان شما غایب شود چه
کسی است که اخبار آسمان‌ها و زمین و حلال و حرام خدا را برای
شما شرح بده

سوره قلم

بسم الله الرحمن الرحيم

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی
(نون، سوگند به قلم و آنچه می نویسند، ۱)

اینجا بعضی از مفسرین گفتن مراد از این نون مَرَكَب هست یعنی
خدا قسم خورده به مرکب و به قلم بعضیام گفتن مراد اسم
خداوند رحمان است در هر حال بعد از کلمه نون خداوند به دو
موضوع از مهم ترین مسائل زندگی بشر قسم خورده قسم به قلم
قسم به اونچه که اونچه را که با قلم می نویسند در ابتدا انسان
خیال می کنه این مطلب کوچکی است قسم خوردن به قلم و به
آنچه که با قلم اونو می نویسند یه قطعه نی مقداری مرکب و

صفحاتی که بر اون صفحات چطوری نوشته میشه ولی در حقیقت همین سه چیز است که سرچشمه پیدایش تمام تمدن‌های انسانی، پیشرفت علوم، بیداری اندیشه‌ها و افکار، شکل گرفتن مذاهب و غیره شده لذا زندگی بشر را به **دو دوران** تقسیم کرده‌اند دوران قبل از تاریخ و دوران تاریخ دوران تاریخ بشر از زمانی شروع شده که خط اختراع گردید اینکه خدا به قلم سوگند خورده در زمانی که در حجاز نویسنده و ارباب قلمی وجود نداشته این به خاطر عظمت قلم لذا در اولین عبارات وحی الهی بر پیامبر از قلم و خوندن صحبت به میان آمده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿۱﴾ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

(۱) بخوان به نام پروردگارت که [همه آفریده ها را] آفریده؛

2

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾

(۲). [همان که] انسان را از علق به وجود آورد

3

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿۳﴾

(۳). بخوان در حالی که پروردگارت کریم ترین [کریمان] است

4

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿۴﴾

(۴) همان که به وسیله قلم آموخت،

5

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿۵﴾

[و] به انسان آنچه را نمی دانست تعلیم داد. (۵)

قلم می تواند باعث هدایت بشه و می تواند باعث انحراف بشه
نویسندهای می تواند انسانها را زنده بکنه و می تواند اونها را
بمیرانه و در روایت است اولین چیزی که خدا خلق کرده قلم

هست و در روایات است که به حافظه خودتون اکتفا نکنید. و علم
را به صورت نوشته و کتاب در بیاورید

در روایتی که: **مداد العلماء افضل من دماء الشهداء** قلم علما از خون
شهدا برتر است

زیرا اون که مسلمانها را برای جهاد تحریک می‌کنه اون عاملش
پیامهای بزرگان و علماست که به وسیله قلم نوشته میشه اون که
دین رو حفظ می‌کنه کتابهای علماست اون که از اسلام حفاظت
می‌کنه نوشته علما و فقهاست لذا در روایت است که سه چیز
حجابها را می‌شکافه و به پیشگاه با عظمت خدا میرسه یکی
صدای نوشتن علما هست.

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره قلم آیه سی و چهارم به بعد می فرماید

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ

بی تردید برای پرهیزکاران نزد پروردگارشان بهشت های پر نعمت است.

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

آیا ما تسلیم شدگان [به فرمان ها و احکام خود] را چون مجرمان قرار می دهیم؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

شما را چه شده؟ چگونه داوری می کنید؟

برای افراد با تقوا در نزد پروردگارشان باغ های پر نعمت بهشت است آیا ما مومنین مومنان را همچون مجرمان قرار می دهیم این چه حکمی است که شما می کنید. این چه جور قضاوتی است هیچ انسان عاقلی باور نمی کند که سرنوشت عادل و ظالم مطیع

و مجرم ایثارگر و انحصار طلب یکسان باشد در هر حال در آیات که در جلسه قبل گفته شد خداوند از عذاب صحبت کرد عذاب کسانی که کافر هستند عذاب کسانی که دستورات الهی را رعایت نمی‌کنند اما در این آیات برای دلگرمی متقین بلافاصله از بهشت صحبت می‌کند. و اینکه اگرچه مجرمین در نزد خداوند جایگاهی ندارند ولی مسلمانان و با تقوایان جایگاه والایی دارند بعد از آنها سوال می‌کند که آیا خیال می‌کنید خداوند همانگونه که با شما مجرمین برخورد می‌کند با متقین برخورد می‌کند این حکم حکم درستی نیست سرنوشت کسی که مطیع خدا بوده با کسی که در دنیا یاغی و طاغی بوده یکسان نیست آیا سرنوشت پیامبران و پیروانشون. با سرنوشت طاغوت‌ها و پیروان آنها یکیست هرگز اینگونه نیست

در آیه ۳۸ می‌فرماید

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿۳۷﴾

آیا شما را کتابی [آسمانی از نزد خدا] ست که در آن می‌خوانید

نکند این حکمی که شما صادر می‌کنید و می‌گویید متقین مانند
غیر متقین هستند کتابی دارید از اون کتاب این حرفو می‌زنید و
این حکم صادر می‌کنید بعد در آیه بعد میفرماید

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾

که در آن جهان هر چه را شما بخواهید و انتخاب کنید برای شما
خواهد بود

خیال می‌کنید که. شما هرچی را که انتخاب بکنید همان می‌شود
یعنی خداوند هماهنگ با شماست انتظار دارید که مجرمینی که
مثل خودتان هستند همتراز متقین باشند این سخنی است که
نقل به اون حکم می‌کند و در هیچ کتاب معتبری آمده است همچو
چیزی نیست

در آیه ۳۹ می‌فرماید

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالِغَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا

تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

یا شما را بر ما تا روز قیامت پیمان و سوگند استواری است که هر چه را به سود خود حکم کنید ویژه شماست

یا اینکه نکند شما یک عهدی با ما بسته اید. که هرچه به نفع شماست همان انجام بشه این در حقیقت خداوند سوال می‌کنه از افرادی که حکم می‌کنند میگن که در روز قیامت هم فرقی بین افراد مجرم با غیر مجرم نیست

نکنه شما یک عهدی بستید با خداوند که خداوند بیاد و مجرمان را هم ردیف مومنان قرار بده اینگونه نیست در آیه چهارم میفرماید که

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِالَّذِي رَفَعْتُمْ يَدَكُمْ لِلْحُرْمَةِ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ عَلَيْهِمْ

از آنان بپرس کدامشان ضامن آن ادعاست [که مسلمان و مجرم
یکسانند؟

سوال بکن از کسانی که این حکم را می‌کنند. چه کسی این حکم
رو تضمین کرده که مجرمین با مومنین یکسان باشند یا هرچه
اون‌ها بخوان خدا در اختیارشون قرار میده
بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره قلم آیات ۴۱
به بعد می‌فرماید

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

یا شریکانی [در ربوبیت خدا] دارند [که از آنان نزد خدا شفاعت
کنند که در اجر و ثواب با مسلمانان یکسان شوند؟] پس اگر
راستگویند، شریکانشان را [به میدان] آورند

در آیات قبل سوالی از افراد مجرم خداوند می‌پرسد اون‌هایی که
خیال می‌کنند در قیامت افراد مجرم با غیر مجرم یکسان هستند

افراد با تقوا با غیر با تقوا مساوی هستند سوالاتی پرسید در این آیه هم. این سوال را می‌کند نکند این‌ها معبودانی دارند که این شریک خدا هستند و برای اون‌ها شفاعت می‌کنند اگر راست می‌گویند معبودان خودشون رو ارائه بدهند در آیه ۴۲ می‌فرماید

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

[یاد کن] روزی را که کار بر آنان به شدت سخت و دشوار شود، [و آن روز که جای هیچ تکلیف و عبادتی نیست به عنوان سرزنش و ملامت] به سجده کردن دعوت شوند، ولی در خود قدرت و استطاعت [سجده کردن] نیابند

به خاطر بیاورید روزی رو که ساق پاها از وحشت برهنه می‌گردد و آنها را به سجود دعوت می‌کنند اما قادر نیستند

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ

سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

دیدگان‌شان از شرم و حیا، فرو افتاده، خواری و ذلت آنان را فرا گیرد و اینان [در دنیا] به سجده [بر خدا] دعوت می‌شدند در حالی که تندرست بودند [ولی از فرمان خدا متکبرانه روی می‌گرداندند].

چشم‌های گنهکاران در قیامت از شدت ندامت و شرمساری به زیر افتاده و ذلت و خواری وجود اون‌ها را فرا گرفته اون‌ها در دنیا در زمانی که سالم بودند دعوت به سجود شدند ولی این کارو نکردند اما امروز در قیامت دیگه توانایی اون رو ندارند هر چقدر در دنیا موذن صدا میزد حی علی الصلاه بشتابید به سوی نماز!

گوش نمی‌کردند. هر چقدر پیامبران امامان و علما اون‌ها را دعوت به عبادت می‌کردند قبول نمی‌کردند حالا در صحنه قیامت هم نمی‌توانند سجده کنند و فقط احساس شرمساری دارند

در آیه ۴۴ می‌فرماید

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ ۖ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

پس مرا با کسانی که این قرآن را انکار می کنند واگذار، به زودی ما آنان را به تدریج از آن جا که نمی دانند [به سوی عذاب] می کشانیم

ای پیامبر اکنون مرا با آنها که این سخن را تکذیب می کنند رها کن و ما آنها را تدریجا به سوی عذاب می بریم. ای پیامبر شما کاری نداشته باش خدا می فرماید من خودم خدمت همه این مکذبین می رسم و اونها را به صورت تدریجی عذاب می کنم
در آیه ۴۵ می فرماید

وَأْمُرِي لَهُمْ ۖ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

و [البته] آنان را مهلت می دهیم [تا گناهشان را در حال بی خبری به نهایت برسانند]، بی تردید نقشه و تدبیر من استوار است

به اونها مهلت میدم و حقیقتاً نقشه‌های من محکم و دقیق
هست

و در آیه ۴۶ می‌فرماید

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

[اینکه دعوتت را نمی‌پذیرند] مگر از آنان در برابر ابلاغ رسالت
پاداشی می‌طلبی که از خسارت و زیانش سنگین بارند؟

نکند تو از آنها مطالبه مزدی کردی. که پرداخت آن برای آنها
سنگین است یا اون‌ها خیال می‌کنند که در مقابل رسالت تو از
آنها پاداشی می‌خواهید در حالی که این سخن دروغی است و
هیچگاه پیامبر و هیچ پیامبری از مردم مطالبه مزد نکرده است

در آیه ۴۷ می‌فرماید

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾

یا غیب نزد آنان است و آنان از روی آن] می نویسند [و خود با
تکیه بر آن به ادعاهای خود یقین می کنند و به دیگران هم خبر
می دهند

نکند اینها اسرار غیبی دارند و اون رو می نویسند و به یکدیگر
می دهند.

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره قلم آیات ۴۸
به بعد می‌فرماید

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ

مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

پس در برابر حکم و قضای پروردگارت [که هلاک کردن تدریجی
این طاغیان است] شکیبا باش و مانند صاحب ماهی [یونس]
مباش [که شتاب در آمدن عذاب را برای قومش خواست و به این
علت در شکم ماهی محبوس شد] و در آن حال با دلی ملامت از
اندوه، خدا را ندا داد

ای پیامبر حالا که مشرکین بی‌منطق هستند سرسخت هستند و
خلاصه انچنان به پیامبر فشار وارد می‌کنند که احتمال دارد پیامبر
درباره آنها نفرین بکند تو صبر کن نفرین نکن. منتظر دستور
پروردگارت باش خداوند به زودی وسایل پیروزی تو رو فراهم

می‌کنه عجله نکن مانند حضرت یونس نباش که او در یک موردی عجله کرد و نفرین کرد و بعد مسائل دیگری پیش آمد که گرفتار مجازات ترک اولی شد و در شکم نهنگ گرفتار شد

در آیه ۴۹ می فرماید

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

اگر رحمت و لطفی از سوی پروردگارش او را در نیافته بود، یقیناً نگوهرش شده به صحرائی بی آب و گیاه افکنده می شد

اگر رحمت خدا به یاری یونس نیامده بود از شکم نهنگ بیرون افکنده می شد در حالی که مورد مذمت الهی بود و توبش قبول نمی شد اما به خاطر رحمت پروردگار در حالی نجات یافت که بهشتی بود و خدا توبه او رو قبول کرد

فَاخْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

پس پروردگارش او را برگزید و از شایستگان قرار داد

خداوند او را انتخاب کرد و از صالحان. قرار داد و ماموریت هدایت قومشو به عهده او گذاشت مجدداً و او به سراغ اونها آمد و همگی ایمان آوردند و خداوند تا مدت زیادی آنها را از مواهب زندگی برخوردار کرد و لذا حضرت یونس موفق شد هزاران نفر رو مومن بکنه

و در آیه ۵۱ و ۵۲ که آیات آخر سوره قلم است می فرماید

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ

وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

و کافران چون قرآن را شنیدند، نزدیک بود تو را با چشمانشان
!بلغزانند [و از پای درآورند] و می گویند: بی تردید او دیوانه است

نزدیک است کافران وقتی که آیات قرآن را می شنوند تو را با
چشمان خودشون هلاک کنند و می گویند او دیوانه است در حالی
که این قرآن جز مایه بیداری برای جهانیان نیست

خب اینجا بحث زخم چشم را مطرح می‌کنه که می‌خواستند عده
ای از ساحران مشرک با زخم چشم. پیامبر را از بین ببرند ولی به
وسیله دو سوره فلق و ناس (معوذتین) و این آیات آخر سوره
قلم، پیامبر از مکر و کید اون‌ها مصونیت پیدا کرد

درباره زخم چشم میگن حقیقت داره بعضی از افراد می‌توانند با
چشمشان افراد رو مورد مشکل و بیماری قرار بدن دچار بیماری
بکنند یا مشکلات دیگری برای او ایجاد بکنند

**در جنگ صفین چشم زخمی به محمد بن حنفیه زدن یک طرف
بدنش فلج شد.** به بچه‌های شیرین زبان یا زیبا چشم می‌زنند و
گاهی یک بچه‌ای سالم بوده یک دفعه بیمار میشه این آیات آخر
سوره قلم برای دفع چشم زخم سفارش شده است

سوره حاقه

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی
(آن روز ثابت و حق [که وقوعش حتمی و تردیدناپذیر است،] ۱)

2

﴿٢﴾ مَا الْحَاقَّةُ

(آن روز ثابت و حق چیست؟ ۲)

3

﴿٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

(و تو چه می دانی که آن روز ثابت و حق چیست؟ ۳)

یکی از سوره‌های قرآن کریم که بعد از سوره قلم واقع شده است
سوره حاقه می‌باشد

خداوند در ابتدای این سوره می‌فرماید اون روز مسلماً واقع
می‌شود چه روز واقع شدنی است و ما ادراک تو چه میدانی اون
روز تحقق یابنده چیست

الحاقه یکی از اسامی قیامت هست. یعنی قیامت حق و ثابت و
یقینیت و در آن شکی نیست

قیامت حادثه بسیار بزرگیست آنچنان بزرگ است که خداوند به
پیامبرش می‌فرماید تو چه می‌دانی که قیامت چگونه است
در آیه چهارم به بعد می‌فرماید

﴿٤﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

(قوم] ثمود و عاد آن روز کوبنده را انکار کردند؛ (۴)

﴿٥﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

(اما قوم ثمود با عذابى سرکش هلاک شدند، (۵)

﴿٦﴾ وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

(و اما قوم عاد با تندبادی بسیار سرد و طغیان گر نابود شدند، ء)

. عذاب الهی رو انکار کردند عذاب کوبنده رو انکار کردند

در ابتدای سوره قلم سراغ بیان سرنوشت اقوامی می رود که روز

قیامت را قبول نداشتند اینها می گفتند روز قیامت وجود ندارد

در هر حال می فرماید که قوم عاد اینها به وسیله طوفان

سهمگینی از بین رفتند و قوم ثمود هم. به وسیله عذابی سرکش

هلاک شدند در بعضی از آیات آمده است که اول قوم هود و بعد

قوم ثمود بودند و در بعضی از آیات دیگه مثل اینجا اول ثمود را

آورده و بعد قوم عاد را آورده

در هر حال قوم ثمود بر اثر طغیانشان هلاک شدند و بر اثر رعد و

برق و صدای هولناک که بر اونها مسلط شد همگی مردند و قوم

هود هم بر اثر باد خزانی که. هفت شب و هشت روز بر آنها مسلط

بود که بهش می گفتند صرصر یعنی سرد و سرمایی که بدنها را

به لرزه در می‌آورد و درخت‌ها را از جا در می‌آورد و خانه‌ها را خراب می‌کند این طوفان و این باد صرصر از صبح چهارشنبه تا چهارشنبه شب هفته بعد ادامه داشت و همه اون‌ها از بین رفتن اجسادشون مثل تنه پوسیده درخت خرما افتاده بود کسی نبود که اون‌ها را دفع کند و هیچ شخصی از اون‌ها باقی. نماند خداوند در این آیات می‌فرماید که

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا
صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ

که خدا آن را هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنان مسلط کرد و [اگر آنجا بودی] می‌دیدى که آنان مانند تنه‌های پوسیده و پوک (درختان خرما روی زمین افتاده [و هلاک شده اند].) v)

این طوفان هفت شب و ۸ روز پی در پی و بنیان کن بر آنها مسلط شد و می‌دیدى که اون قوم همچون تنه‌ای پوسیده

﴿٧﴾ فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُغْرَزُوا نَخْلًا خَاوِيَةً

مانند تنه ای پوسیده و توخالی درختان نخل روی زمین افتاده
بودند و هلاک شدند

﴿٨﴾ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ

(آیا از آنان هیچ باقی مانده ای می بینی؟) ۸)

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره حاقه آیات .
نهم به بعد این گونه می فرماید

﴿٩﴾ وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ

و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و مردم شهرهای زیر و رو
شده [قوم لوط] مرتکب گناهان بزرگ شدند

فرعون و کسانی که قبل از او بودند و همچنین اهل شهرهای زیر و
رو شده قوم لوط اینها مرتکب گناهان بزرگی شدند کجا گوش
های شنوا خداوند بعد از اینکه سرگذشت قوم عاد و ثمود را به
صورت مختصر بیان کرد. به سراغ اقوام دیگری همچون قوم نوح و
قوم لوط می رود تا از زندگی آنها درس عبرت دیگری به افراد بیدار
دل بده لذا می فرماید که فرعونیان و کسانی که قبل از اونها
بودند و مردم قوم لوط اینها مرتکب گناهان بزرگی شدند

﴿۱۰﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمُ أَخْذَةً رَابِيَةً

و فرستاده پروردگارشان را نافرمانی کردند و خدا هم آنان را به عذابی سخت گرفت

با پیامبر خدا مخالفت کردند خداوند هم اونها را به عذاب شدیدی گرفتار کرد

قبل از قوم فرعون، قوم شعیب و نمرودیان بودند موتفکات به معنای زیر و رو شده است یعنی قوم لوط که معروف است به موتفکات گناهان بزرگی که اونا مرتکب می شدند شرک و کفر بوده

قران با ذکر این حوادث تلخ می خواهد که انسان ها هوشیار بشن مواظب باشند به سرنوشت آنها دچار نشوند همانطوری که فرعونیان با موسی مخالفت کردند و در دریای نیل غرق شدند اگرچه قبلا هم با قحطی و با عذاب های دیگری عذاب شدند در آیه یازدهم می فرماید

﴿ ۱۱ ﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

هنگامی که آب طغیان کرد، ما شما را در کشتی سوار کردیم، اشاره کوتاهی می‌کند به سرنوشت قوم نوح و مجازات دردناک اون‌ها. زمانی که ابرهای تیره و تار آسمان را پوشانید و چنان بارانی نازل شد که گویی سیلاب از آسمان فرو می‌ریزد چشمه‌ها از زمین جوشیدن گرفت و این هر دو آبی که از بالا و از زمین بود همه چیز زیر آب فرو رفت باغ‌ها مزارع قصرها خانه‌های قوم طغیانگر تنها کسانی نجات پیدا کردند مومنانی بودند که همراه نوح سوار بر کشتی شدند اینکه خدا می‌فرماید ما شما رو سوار کشتی کردیم مراد از اسلاف و نیاکان هست چون اگر اجداد ما نجات پیدا نکرده بودند ما هم امروز وجود نداشتیم

بعد در آیه دوازدهم سوره حاقه می‌فرماید

﴿ ۱۲ ﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ

تا آن را برای شما مایه تذکر و بیداری قرار دهیم و گوش شنوا آن را [به عنوان مایه عبرت و تذکر] حفظ کند

یکی از اهداف مجازات‌های اسلامی، عبرت گرفتن نسل‌های
بعدیست لذا می‌فرماید ما این تذکرها را داریم میدیم تا شما
بشنوید نه اینکه از یک گوش وارد بشه و از گوش دیگر خارج بشه.

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره حاقه آیات ۱۳
به بعد اینگونه می فرماید

﴿۱۳﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

پس چون در صور یک بار دمیده شود،

﴿۱۴﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

و زمین و کوه ها از جای خود برداشته شوند و هر دوی آنها یک
!باره درهم کوبیده و ریز ریز گردند

﴿۱۵﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

پس آن روز است که آن واقعه بزرگ واقع می شود؛

وقتی که در صور دمیده می شود به صورت یک بار در صور

دمیده میشود یعنی بار اولی که صور اماته است وقتی که

اسرافیل ماموریت پیدا میکند. که با دمیدن دستور پایان جهان را

اعلام کنه پایان جهان با یک صدای عظیم ناگهانی بدون مقدمه

است با یک فرمان و شیپور همه می میرند و با فرمان و شیپور

دیگری که حالا مدتش معلوم نیست کیه فاصله‌اش با فرمان اول
چقدر هست با فرمان دوم همگی زنده می‌شوند بعد میفرماید
در آیات ۱۴ به بعد:

﴿۱۶﴾ وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

و آسمان بشکافد و در آن روز است که از هم گسسته و متلاشی
گردد؛

و زمین و کوه‌ها از جا برداشته می‌شوند و یکباره در هم کوبیده و
متلاشی می‌شوند

با یک ضربه با یک زلزله بزرگ همه این عجایبی که در دنیا به
عنوان آیات الهی و نشانه‌های خدا بودن اینا همه از بین می‌روند و
زمین صاف و هموار میشه

وقتی قیامت صورت می‌گیره اون واقعه عظیم رخ می‌ده و رستاخیز برپا می‌شود.

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ

آسمان‌ها از هم می‌شکافند و سست می‌گردند و فرو می‌ریزند نه تنها زمین و کوه‌ها متلاشی می‌شوند آسمان‌ها هم کرات عظیم آسمانی اون‌ها هم از این حادثه هولناک برکنار نمی‌مانند با اون صلابت و استحکامی که دارند آنچنان سست میشوند که مانند روغن مذاب گلگون میشوند و به تعبیر دیگر زمین و آسمان کنونی. ویران شده و بر ویرانه‌های آنها جهانی نو برپا می‌گردد که از جهان کنونی برتر و بالاتر و کامل‌تر است

وَالْمَلِكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ

﴿١٧﴾ ثَمَانِيَةٌ

و فرشتگان [برای اجرای دستورها حق] بر کناره‌ها و اطراف آسمان قرار می‌گیرند، و در آن روز هشت فرشته، عرش پروردگارت را بر فراز همه آنها حمل می‌کنند

فرشتگان الهی برای انجام ماموریت ها در کنار آسمان ها قرار می‌گیرند و در آن روز عرش خداید رو هشت فرشته حمل می‌کنند.

حالا طبق روایتی حاملان عرش الان در دنیا چهار نفرند و در قیامت میشن ۸ نفر او چهار نفری که الان عرش را حمل می‌کنند حضرت نوح ابراهیم موسی و عیسی هستند و در قیامت چهار نفر اضافه می‌شود پیامبر اسلام امیرالمومنین حسن و حسین مراد از عرش الهی قدرت خدا بر جهان هستی است که تعبیر میشود به عرش.

بسم الله الرحمن الرحيم .. خداوند سبحان در سوره حاقه آیات
هجدهم به بعد این گونه می فرماید

﴿١٨﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

آن روز [همه شما برای حسابرسی به پیشگاه خدا] عرضه می
شوید در حالی که هیچ [عمل و تبت] پوشیده ای از شما پنهان
نمی ماند.

در روز قیامت همگی به پیشگاه خدا عرضه می شوید و چیزی از
کارهای شما مخفی نمی ماند عظیم تر از متلاشی شدن کوه ها و
شکافتن کرات آسمان، روز رسوایی بزرگ بدکاران و روز سربلندی
بی نظیر مومنان است. روزیست که همه اسرار فاش می شود **یوم
تبلی السرائر** در آیه نوزدهم می فرماید

﴿١٩﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَآؤُمْ أَقْرَأُوا كِتَابِيَهٗ

اما کسی که پرونده اش را به دست راستش دهند، می گوید: [ای مردم!] پرونده مرا بگیرید و بخوانید

کسی که اونجا پیروز است مومن است قبول شده است نامه عملش را به دست راستش می دهند و از خوشحالی صدا می زند ای اهل محشر نامه اعمال مرا بگیرید و بخوانید. خوشحالی کسانی که در دادگاه الهی رستگار و پیروز می شوند قابل توصیف نیست

﴿۱۹﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَذَا مَا أقرءوا كِتَابِيَهٗ

اما کسی که پرونده اش را به دست راستش دهند، می گوید: [ای مردم!] پرونده مرا بگیرید و بخوانید

﴿۲۰﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهٗ

من یقین داشتم که حساب اعمالم را می بینم [به این سبب همه اعمالم را هماهنگ با احکام خدا انجام دادم و کردار بدم را اصلاح کردم.]

﴿۲۱﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

پس او در یک زندگی خوش و پسندیده ای است

من می دانستم کسی که موفق شده نامه عملشو به دستش دادن میگه من یقین داشتم قیامتی در کار است و به حساب اعمالم می رسد این شخص در یک زندگی کاملاً رضایت بخشی قرار خواهد گرفت اون زندگی چیه. خداوند اینجا بیان می کند

﴿۲۲﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

در بهشتی برین

در بهشتی عالی با همین یک جمله فی جنت عالیه همه گفتنیها رو خدا در حقیقت گفته اما باز توضیح میده که این بهشتی که اونقدر رفیع و والا هست که هیچکس مانند اون رو ندیده و نشنیده و تصور نکرده به قسمتی از نعمت هاش اینه

﴿۲۳﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

میوه هایش در دسترس است. نه زحمتی برای چیدن میوه‌ها در کار است نه مشکلی برای نزدیک شدن به درختان پربارش همه نعمت‌هایش بدون استثنا در دسترس است

﴿٢٤﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

به آنان گویند: [بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد به سبب اعمالی] که در ایام گذشته انجام دادید؛

ندا می‌شود از طرف پروردگار عالمیان به اهل بهشت بخورید و بیاشامید گوارا باد برای شما در مقابل اعمالی که در ایام گذشته انجام دادید. این خطاب محبت آمیز خداوند است که برای مومنینی که در دنیا این همه سختی کشیدن حالا وارد بهشت شدند و این اعمال ناچیزشون در دنیا در افق فضل و رحمت الهی

قرار گرفته و به چنین ثمراتی منتهی شده است اما آیات بعد
درباره اهل جهنم است.

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره حاقه آیات ۲۵
به بعد این گونه می فرماید

﴿۲۵﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ

و اما کسی که پرونده اعمالش را به دست چپش دهند، می گوید:
ای کاش پرونده ام را دریافت نمی کردم،

﴿۲۶﴾ وَلَمْ أَذِرْ مَا حِسَابِيهِ

و نمی دانستم حساب من چیست؟

﴿۲۷﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ

ای کاش همان مرگ اول [که مرا از دنیا به آخرت انتقال داد] کارم
[را یکسره می کرد] و در نیستی ابد قرارم می داد،

﴿۲۸﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيهِ ۗ

ثروتم عذاب را از من دفع نکرد

﴿۲۹﴾ هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ ۗ

قدرت و توانم از دست رفت

کسی که نامه عملش رو به دست چپش میدهند می گوید ای کاش. هرگز نامه اعمالم به من داده نمی شد ای کاش نمی دانستم اصلاً حسابم چیست ای کاش مرگم فرا می رسید ای کاش از حساب خودم هرگز خبردار نمی شدم این همه اموالی که داشتم هیچکدوم به درد من نخورد مرا بی نیاز نکرد قدرتم رفت و یک دفعه ندا میشود

﴿۳۰﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

فرمان آید] او را بگیرید و در غل و زنجیرش کشید]

﴿۳۱﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

آن گاه به دوزخش دراندازید،

او را بگیرید و در بند و زنجیرش کنید به فرشتگان عذاب دستور داده می‌شود وسیله‌ای که در دست و پای مجرمین می‌بندند دست و پای مجرمین رو به گردنشان می‌بندند و بسیار مشقت بار حالا او را در این غل و زنجیر بکنید ثم الجحیم صلوه او را به دوزخ

﴿۳۲﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

سپس او را در زنجیری که طولش هفتاد ذرع است به بند کشید، که حالا هر ذرع چقدره؟ بعضیا می‌گن نیم متر بعضیا می‌گن کمتر هست و بیشتر هست

چرا عذاب میشه چون **انه كان لا يؤمن بالله العظيم** هرگز به خداوند بزرگ ایمان نمی‌آورد **ولا يحض على طعام المسكين** مردم را بر اطعام به مستمندان تشویق نمی‌کرد آدم بی دینی بوده به فقرا و مستمندان اهمیت نمی‌داده این دو دلیل است که اینها را عذاب می‌کنند.

﴿۳۵﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ

پس امروز او را در اینجا دوست مهربان و حمایت گری نیست
اینجا یار مهربانی امروز ندارد اگر در دنیا گروهی داشته ازش
حمایت می کردند فامیل هایی داشته قوم و عشیره ای داشته
دوستانی داشته بانندی داشته ولی در اینجا تنهاست یاوری ندارد

﴿۳۶﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلٍ

[و نه غذایی مگر چرکاب و کثافات] ی از بدن اهل دوزخ

غذایی هم ندارد مگر غذای اهل جهنم که از چرک و از خون است

﴿۳۷﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ

که آن را جز خطاکاران نمی خورند

این غذا مخصوص افراد مجرم است. مخصوص افراد خطاکار است مخصوص افرادی است که اهل شرک و کفر و بخل و امثال اینها بودند جهنم بر مومن حرام است عذابهای جهنم بر مومن حرام است غذای اهل جهنم بر مومن حرام است غل و زنجیر اهل جهنم بر مومن حرام است این مخصوص کسانی است که در دنیا طغیان می ورزید اند پناه میبریم به خداوند از عذاب های سخت جهنم.

بسم الله الرحمن الرحيم خداوند سبحان در سوره حاقه آیات ۳۸ به بعد این گونه می فرماید

﴿۳۸﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

پس سوگند یاد می کنم به آنچه [از محسوسات] می بینید

﴿۳۹﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

و آنچه [از غیر محسوسات] نمی بینید،

قسم می خورم به آنچه که می بینید و اون چیزی که نمی بینید

﴿٤٠﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ

بی تردید این قرآن، گفتار فرستاده ای بزرگوار است

که این قرآن گفتار رسول بزرگوار است خداوند قسم خورده. به اون عالم شهود عالمی که عالم ماده است و ما می بینیم و یکی هم عالمیست که ما نمی بینیم عالم غیب هست خدا بهر دو عالم قسم خورده به عالم برزخ به عالم ملائکه به عالم جن و همچنین به عالم دنیا قسم خورده که این قرآن گفتار پیامبر بزرگوار است یعنی این گفتار از طرف خداوند به پیامبر اسلام. وحی شده و بر زبان رسول خدا جاری شده و از لبهای مبارک او شنیده می شود

﴿٤١﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ

و آن گفتار یک شاعر نیست، ولی جز اندکی ایمان نمی آورید

گفته شاعری نیست اما شما کمتر ایمان می‌آورید

﴿٤٢﴾ وَلَا يَقُولِ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ

و گفتار کاهن هم نیست، ولی جز اندکی متذکر نمی‌شوید

تنزیل من رب العالمین. کلامی است که از سوی پروردگار عالمیان نازل شده تاکید می‌کند و با صراحت می‌گوید که این قرآن نه شعر نه کفایت نه ساخته فکر پیامبر نه گفته جبرئیل بلکه سخن خداست که به وسیله پیک وحی بر قلب پاک پیامبر نازل شده و البته این تعبیر در ۱۱ مورد از آیات دیگر قرآن آمده است

خب جایگاه شعرا و کاهنان در اسلام. به این صورت است که اسلام از اون شعرایی که ایمان آورده‌اند و اهل عمل هستند استقبال می‌کند ولی شعرایی که بی‌دین هستند اون‌ها رو کسانی

می‌داند که در خیالات خودشون غوطه غوطه می‌خورند و همچنین کاهنان این‌ها در اسلام جایگاهی ندارند جادوگران جایگاهی ندارند شاعر با خیالات خودش سر و کار دارد کاهن با اوهام سر و کار دارد اما پیامبر اسلام با واقعیات. صرف سر و کار دارد بعد خدا تهدید می‌کنه

﴿٤٤﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ

و اگر [او] پاره ای از گفته‌ها را به دروغ بر ما می‌بست،

﴿٤٥﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

ما او را به شدت می‌گرفتیم،

﴿٤٦﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

سپس رگ قلبش را پاره می‌کردیم؛

﴿٤٧﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

در آن صورت هیچ کدام از شما مانع از عذاب او نبود،

﴿٤٨﴾ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

بی تردید این قرآن، وسیله پند و تذکری برای پرهیزکاران است.

اگر خدای ناکرده پیامبر سخنی دروغ بر ما می‌بست ما او را با قدرت می‌گرفتیم قطع می‌کردیم فما منکم و هیچ کسی از شما نمیتوانست از او حمایت بکند و مانع عذاب بشه. یعنی خدا با کسی فامیل نیست حمایت خدا از پیامبرش مشروطه حضرت یونس یک لحظه دور شد خدا او را به عذاب نهنگ گرفتار کرد البته پیامبران می‌توانند گناه کنند ولی گناه برایشون حق الیقین است یعنی اون عذابی که از آثار گناه است می‌بینند و بدی اون برایشان صددرصد مشخصه لذا با اختیار خودشون گناه نمی‌کنند.

بسم الله الرحمن الرحيم خداوند سبحان در سوره حاقه آیات ۴۸ به بعد اینگونه می‌فرماید **و انه لتذکره للمتقین** قرآن تذکر است برای پرهیزکاران اون‌هایی که آماده هستند تا خود را از گناه پاک کنند و راه حق را بپویند اون‌ها که طالب حقیقتند اون‌ها می‌توانند از قرآن از اندرزها و هشدارهای او خوب استفاده بکنند. ولی کسانی که این حد از تقوا را ندارند مسلماً نمی‌توانند از تعلیمات قرآن بهره بگیرند تاثیر عمیق و فوق العاده‌ای که قرآن دارد این نشانه دیگری از حقانیت قرآن کریم است

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

و ما به یقین می‌دانیم که از میان شما انکارکنندگانی هست

ما می‌دانیم که بعضی از شما اون رو تکذیب می‌کنید یعنی وجود تکذیب کننده لجوج مانع دلیل بر عدم حقانیت قرآن نیست. چون پرهیزکاران و طالبان حقیقت از قرآن متذکر می‌شوند نشانه‌های حق رو در اون می‌بینند و از نور قرآن بهره‌گیری لازم رو می‌گیرند

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

و این انکار قطعاً مایه حسرت کافران است

این قرآن مایه حسرت کافران است چرا چون اینها در دنیا که تکذیب می‌کنند اما در روز قیامت که یکی از اسامی قیامت یوم الحسره است میفهمند چه نعمت بزرگی رو به خاطر لجاجت و عناد از دست داده‌اند. چه عذاب‌های دردناکی را برای خود خریده‌اند می‌توانستند از قرآن به سعادت برسند ولی استفاده از قرآن نکردند لذا این باعث حسرت و ناراحتی کفار در روز قیامت می‌شود

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

و بی تردید این قرآن، حقی یقینی است

یعنی قرآن یقین خالص است

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

پس به نام پروردگارت تسبیح گوی

حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح بگو یقین.

گاهی یقین از دلیل عقلی به دست می‌آید به عنوان مثال ما وقتی

که دود رو می‌بینیم علم پیدا می‌کنیم که آتشی هست این بهش

میگن **علم الیقین** حالا اگر نزدیک‌تر رفتیم و آتش رو با چشم دیدیم

به این میگن **عین الیقین** اگر دستمون داخل آتش رفت اون

سوزش آتش رو که احساس می‌کنیم این بهش میگن **حق الیقین**

خداوند در این آیه ۵۱ سوره حقه می‌فرماید و ان لحق الیقین

قرآن حق الیقین است. یعنی دیگه از درجه علم الیقین و عین

الیقین عبور کرده اما متأسفانه قرآن با اینکه اینقدر یقینی هست

یقین خالص هست اما کوردلان اون را انکار می‌کنند مانند کسی

که دستش در آتش می‌سوزد ولی می‌گوید که آتش نیست و انکار

می‌کند و این بزرگ‌ترین انکار است امیدواریم که بتوانیم از قرآن

کریم بهره‌های لازم رو ببریم.

سوره معارج

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره معارج این گونه می فرماید

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی درخواست کننده ای عذابی را که واقع شدنی است درخواست کرد

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾

[عذابی که] ویژه کافران است، [و] آن را بازدارنده ای نیست

در ارتباط با این آیات آمده است که وقتی علی علیه السلام به مقام ولایت در غدیر خم منصوب شد. شخصی به نام نعمان بن حارث یا نذر بن حارث از پیامبر خواست که اگر این ولایت امیرالمومنین از طرف خداست سنگی از آسمان بر من فرود آید ناگهان سنگی بر سرش خورد و آقای نعمان یا آقای نذر از دنیا رفت

مِنَ اللّٰهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

[این عذاب] از سوی خدای صاحب درجات است.

از سوی خداوند، خداوندی که فرشتگانش به آسمانها صعود می‌کنند این عذاب از طرف پروردگاری است که صاحب آسمان‌هایی است که مامورین الهی به آنها بالا می‌روند این فرشتگانند که ماموریت عذاب کفار و مجرمین رو دارند همون‌ها بودند که بر ابراهیم خلیل نازل شدند و به او خبر دادند که ما مامور نابودی قوم لوط هستیم و قوم لوط رو عذاب کردند

تَعْرِجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفًا

سَنَةِ ﴿٤﴾

فرشتگان و روح در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است به
(سوی او بالا می روند

فرشتگان و روح که فرشته مخصوص است یا مراد جبرئیل هست
به طرف خداوند عروج می کنند در آن روزی که مقدارش ۵۰ هزار
سال است یعنی ملائکه در قیامت که ۵۰ هزار سال طول
می کشد به مقام قرب خدا می رسند و آماده اجرای دستورات
خداوند از جمله آماده کردن دادگاه بزرگ قیامت میشوند
پیامبر فرمود روز قیامت برای مومن آسان تر است از خواندن یک
نماز در دنیا است ولی برای کفار بسیار سخت است

فاصبر صبراً جمیلاً ای پیامبر صبر جمیل پیشه کن صبر جمیل
یعنی شکیبایی زیبا و قابل توجه، صبر و استقامتی که تداوم داره
درش بی‌تابی و جزع و شکوه و آه و ناله نیست درش یاس و
ناامیدی نیست به این میگن صبر جمیل و الا اگر انسان صبر بکنه
ولی مایوس بشه بی‌تابی بکنه این صبر صبر جمیل نیست اون
صبری که همراه با وقار و آرامشه بهش میگن صبر جمیل

انهم یرونه بعیدا و نراه قریبا

کفار قیامت را انکار می‌کنند و قیامت را دور می‌دانند میگن اصلا
قیامت نمیاد ولی ما اون رو نزدیک می‌دانیم چون ما یقین به
قیامت داریم چون یقین به قیامت هست مومنین پیامبران اولیا
خدا علمای ربانی قیامت را نزدیک می‌دانند نه از نظر زمانی یعنی
می‌دونن حتماً محقق میشه. ولی کفار چون منکر قیامت هستند
اون را دور می‌بینند یعنی میگن اصلاً بعیده که صورت پذیره

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره معارج آیات ۸
به بعد این گونه می فرماید

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾

روزی که آسمان چون فلز گداخته گردد

روز قیامت روزی است که آسمان همچون فلز گداخته می شود و
تكون الجبال كالعهن كوهها و کوهها مانند پشم رنگین متلاشی
خواهد شد

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

و هیچ خویشاوند و دوست صمیمی از [اوضاع و احوال]
!خویشاوند و دوست صمیمی اش نپرسد

دوست صمیمی سراغ دوستش نمی رود. یعنی اونقدر در قیامت
مردم گرفتار خودشون هستند که تمام فکرشون به خودشون
متوجه هست و دیگر به فکر دیگران نیستند

يُبَصِّرُونَهُمْ ۖ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِنِيهِ ﴿١١﴾

آنان را نشانشان می دهند [ولی به خاطر دل مشغولی خود هرگز
به آنان توجه نکنند!] گناهکار آرزو می کند که ای کاش می توانست
!فرزندانش را در برابر عذاب آن روز فدیّه و عوض دهد

دوستانش رو می بیند ولی اونقدر قیامت سخت است که گناهکار
دوست دارد فرزندان خودش رو بده و در مقابل عذاب قیامت از او
دور بشه. نه تنها فرزندان او **و صاحبته و اخیه** همسرش رو بده
برادرش رو فدیّه بده

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾

و قبیله و قومش را که [در دنیا] به او پناه می دادند،

حتی قبیله‌اش رو که همیشه از او حمایت می‌کردند اون‌ها را بده و در مقابل عذاب از او برگرده و **من فی الارض جمیعا ثم ینجیه** حاضره همه مردم روی زمین رو قربانی کند در مقابل خودش نجات پیدا بکنه. لذا باید گفت که محبت انسان به همسر و برادر و قبیله و همه کسانی که آنها را دوست داره معمولا تا زمانی است که وضع خودش به خطر نیفته اما وقتی که وضع غیر عادی می‌شود افرادی که بی‌دین هستند همه را فدا می‌کنند تا خودشون نجات پیدا بکنند
بعد در آیه ۱۵ می‌فرماید

كَلَّا ۖ إِنَّهَا لَنظُنُّ ﴿١٥﴾

این چنین نیست [که برایش راه نجاتی باشد] همانا آتش زبانه می
کشد،

هرگز چنین نیست شعله های سوزان آتش متوجه او خواهد شد.

نزاعه للشوی دست و پا و پوست سر را می کند و می برد

در قیامت آتش جهنم شعله می کشد پوست سر گنهکاران رو

می کنه

تدعو من ادبر و تولى کسانی را که به فرمان خدا در دنیا پشت

می کردند این آتش اونها را صدا میزنه

وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾

و آن را که ثروت جمع کرده و به ذخیره سازی و انباشتن پرداخته،

می خواند؛

آنهایی که اموال رو جمع و ذخیره کردند آنها را صدا میزنه و فرا میگیره اونها رو عذاب میکنه.

بعد خداوند در این آیات بعد نکات مهمی را درباره خُلق و خوی ما انسانها بیان می‌کنه **ان الانسان خُلِق هلوعا** انسانهای عادی خُلق هلوعا کم طاقت و حریص آفریده شده‌اند **اذا مسه الشر جزوعا** وقتی که یک بدی به او می‌رسه بی‌تابی می‌کنه **و اذا مسه الخير منوعا** و وقتی که خیری به او میرسه مانع میشه

آیا این مربوط به همه انسان هاست خیر انسان های بی دین. انسانهای کافر انسانهای دنیا طلب این چنینند **الا المصلين** اما نماز خونها این چنین نیستند و السلام علیکم و رحمة الله و برک

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره معارج آیات ۲۲ به بعد اینگونه می‌فرماید **الا المصلين الذين هم على صلاتهم دائمون** یک سری خُلق و خو برای انسان‌ها خداوند ذکر کرد که انسان کم طاقت حریص وقتی که یه سختی به او می‌رسه بی‌تابی می‌کنه وقتی که یه خیری یک نعمتی بهش میرسه مانع میشه اما همه این چنین نیستند کسانی که نمازخوان هستند البته نه هر نماز خوانی. اونهایی که نمازها را مرتباً به جا می‌آورند ارتباط مستمر با درگاه پروردگار دارند و این ارتباط از طریق نماز تامین میشه اون نمازی که انسان را از فحشا و منکرات باز می‌داره نمازی که روح و جان انسان را پرورش میده و او را همواره به یاد خدا می‌اندازه این توجه مستمر مانع از غفلت و غرور می‌شود مانع از اسارت در چنگال شیطان و هوای نفس میشه. اونهایی که نمازهاشون را مرتباً به جا می‌آورند اینگونه نیست که یه روز بخوانند و یک روز نخوانند

والذین فی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم یکی از صفات

مومنین این است که قسمتی از حقوق خودش رو برای فقرا در نظر می‌گیره برای سائلین یعنی اونهایی که نیازمندند و میان ازش درخواست می‌کنند برای محرومین در نظر می‌گیره

والذین یصدقون بیوم الدین همچنین. کسانی که قیامت را باور

دارند کسانی که تصدیق کننده قیامت هستند

والذین هم من عذاب ربهم مشفقون همچنین کسانی که از عذاب

پروردگارشان بیمناک‌اند اینگونه نیست که بی‌خیال باشند دچار خوف نباشند فقط رجا و امید داشته باشند باید انسان بین خوف و رجا باشد گاهی به بهشت الهی امیدوار گاهی از عذاب الهی هراسناک باشد

ان عذاب ربهم غیر مامون. کسانی که هیچگاه خودشون را از

عذاب خدا ایمن نمی‌دانند می‌گن چه بسا این اعمال ما را خدا

قبول نکنه و ما هم مشمول عذاب الهی واقع شویم

والذینهم لفروجهم حافظون کسانی که دامان خودشون را از بی عفتی حفظ می‌کنند پاکدامن هستند غرایز جنسی خودشون رو کنترل می‌کنند

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ مگر

در دایره ازدواج شرعی اون. ازدواجی که اسلام اجازه داده اون ازدواج را انجام میده و از اون طریق خودش رو اشباع می‌کنه در این صورت اینا مورد سرزنش قرار نخواهند

فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ اما کسی که

دستورات الهی را انجام نده از حدود الهی پیروی نکنه خارج از دایره ازدواج ، ارتباطات نامشروع داشته باشه صدقه نده نماز نخوانه اینها متجاوز هستند. اسلام قوانینی دارد هم به غرایز فطری دران پاسخ داده میشه هم دران آلودگی به فحشا و فساد جنسی و مفسد دیگر نیست که باید ما فقط در این دایره حرکت کنیم.

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره معارج آیات

۳۲ به بعد این گونه می فرماید وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ

رَاعُونَ ﴿۳۲﴾

باز از جمله خصوصیات مومنین این است که امانت‌ها و پیمان‌های خودشان رو رعایت می‌کنند امانت دار هستند پیمان شکن نیستند البته امانت شامل همه جور امانت‌ها هم امانت‌های مادی هم امانت‌های معنوی مثل. اینکه پیامبران امانت هستند پیشوایان معصوم امانت هستند خود ریاست امانت فرزندان امانت هستند عمر انسان امانت هست لذا در روایتی که از امام باقر و امام صادق در تفسیر آیه

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا خذوا دستور می‌دهد اما نتها را به اهلش بدید فرموده است اینجا مراد ولایت و حکومت هست که این را باید به اهلش واگذار کنید. باید امام معصوم که از

طرف خدا ماموریت داره او باید حاکم باشه او باید به عنوان ولی و سرپرست جامعه باشه و همچنین در تفسیر آیات دیگر باز به اشاره شده است که مثل انا عرضنا الامانه على السماوات والارض خداوند می فرماید که ما امانت را به آسمانها و زمین عرضه کردیم اینجا گفتن که مراد دین خدا و آیین خدا و قرآن هست. که اینها را خداوند عرضه کرد بر آسمانها و زمینها اونها نپذیرفتند ولی انسان قبول کرد

مراد از عهد و پیمان هم هم عهدهای مردمی را شامل میشه و هم عهدها و پیمانهای الهی شامل می شه خداوند با همه انسانها عهد بسته که غیر از او را عبادت نکنند واجبات را انجام بدن محرمات را ترک نکنند این یک نوع معنای عهد پیمانیست بین خدا و انسانها و همچنین پیمان هایی که انسانها با هم میبندند. اونها هم باید محترم باشه و انسان به این پیمانها باید عمل بکنه و پیمان شکن نباشه

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ کسانی که به شهادت حق

قیام می‌کنند یعنی برای شهادت حق قیام می‌کنند. اقامه شهادت عادلانه یکی از مهم‌ترین پایه‌های اقامه عدالت در جامعه است وقتی که گاهی نیاز میشه کسی بیاد و در دادگاه به نفع مسلمانی شهادت بده او باید این وظیفه رو. انجام بده و اگر شهادتشو پنهان بکنه و کتمان بکنه ایشون مورد مذمت دستگاه الهی واقع میشه **وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ** اون‌هایی که بر نماز مواظبت دارند یعنی مراد اینجا نمازهای واجب هست اون نمازی که در آیات قبل گفت مراد نمازهای مستحبی بود پس باید هم به نمازهای مستحبی اهمیت بدیم. و هم بر نمازهای واجب مواظبت بکنیم مبدا قضا بشه مبدا به صورت غیر باشکوه اقامه بشه در آخر وقت اقامه بشه و نماز را نباید کوچک بشماریم

بسم الله الرحمن الرحيم.. خداوند سبحان در سوره معارج آیات ۳۵ به بعد این گونه می فرماید أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿۳۵﴾ کسانی که دارای اوصافی هستند که در آیات قبل آمد نماز را به موقع می خوانند به عهد و پیمان ها وفا می کنند دیگران را تشویق به غذا دادن به مساکین می کنند پاکدامن هستند شهادت حق می دهند اینها کسانی هستند که در باغ های بهشتی گرامی اند در یک جمله کوتاه و پرمعنا می فرماید از هر نظر گرامی داشته می شوند اکرام می شوند چرا گرامی نباشند در حالی که مهمانان خداوند هستند و خداوند قادر و رحمان تمام وسایل پذیرایی را برای آنها فراهم ساخته است

بعد در آیه ۳۶ میفرماید فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلِكَ مُهْطِعِينَ ﴿۳۶﴾ چه شده که کفار با سرعت. نزد تو می آیند عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ عِزِينَ ﴿۳۷﴾ از راست و چپ گروه گروه طمع به بهشت

دارند

أَيُّظْمَعُ كُلُّ أَمْرِيٍّ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ اینها طمع دارند

که در بهشت پر نعمت الهی وارد شوند **کلا انا خلقناهم من ما يعلمون** هرگز چنین نیست ما اونها را از آنچه خودشان می دانند آفریده ایم یعنی خدا میخواد غرور آنها را در هم بشکنه. خودتون می دانید که ما شما را از چی آفریده ایم از نطفه ای بی ارزش از آبی گندیده! پس این همه غرور و نخوت برای چیست بعد می فرماید که شمایی که در معاد شک دارید بروید و حال نطفه را بررسی بکنید ببینید ما چگونه از یک قطره آب بی ارزش موجودی بدیع می سازیم آیا خالق انسان از نطفه قادر نیست که بعد از خاک شدن لباس حیات در وقتی که انسان از دنیا میره. مجدداً خدا او را زنده بکنه و لباس حیات در تن او بپوشاند از طرفی اینها چگونه طمع بهشت دارند در حالی که در صحیفه اعمالشان در پرونده شون این همه گناه کرده اند موجودی که از نطفه ای بی ارزش آفریده شده از نظر مادی شرافتی ندارد شرافت انسان به خاطر ایمان و عمل صالح است که اینها فاقد اون هستند .

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾ سوگند به

پروردگار مشرق ها. و مغربها که ما قادر هستیم گاهی قرآن میگه مشرق و مغرب گاهی میگه مشارق و مغارب چون خورشید هر روز از نقطه‌ای تازه طلوع می‌کنه به تعداد روزهای سال ما مشرق داریم و همچنین چون هر روز در یک نقطه‌ای تازه‌ای غروب می‌کنه ما به تعداد روزهای سال مغرب داریم که دو تای اونها برجسته است یکی در آغاز تابستان و یکی در آغاز زمستان از طرفی. همچنین مغرب و مشرق اول بهار و اول پاییز هست که شاید مراد از این رب المشرقین و المغربین در آیات دیگر همین مراد مغرب و مشرقی است که در اول بهار و اول پاییز است

بعد می‌فرماید **عَلَىٰ أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾**

آیا ما قادر نیستیم بر اینکه جای اونها را به کسی بدهیم که از آنها بهترند و ما هرگز مغلوب نخواهیم شد که روایت هست که در روز قیامت در بهشت برای هر انسانی که در دنیا زندگی کرده یه جایبست و در جهنم برای هر کسی که در دنیا زندگی کرده چه خوبان چه بدان جایی هست اما وقتی که در دادگاه الهی نتیجه

مشخص می‌شود که او نهایی که به بهشت میرن جای جهنمیشونو
جهنمیان اشغال می‌کنند و او نهایی که به جهنم می‌روند جای
بهشتی شونو بقیه بهشتیان اشغال می‌کنند.